

in.ihned.cz/sport

Vyznat se v množství bojových sportů není pro laiky úplně jednoduché: splývají asijské názvy, nepříteli jasné jsou na první pohled i rozdíly mezi nimi. Jednou z výjimek, již lze bezpečně identifikovat od ostatních okamžitě, je sumó. Vůbec neovšem kvůli odlišné povaze tohoto sportu, ale kvůli vzhledu jeho zápasníků. Objevných mužů, kteří svými mnoha a mnoha kilogramy nadváhy připomínají hory masa. Právě tento úkaz pomohl do jisté míry k propagaci a popularitě tohoto sportu i daleko za hranicemi rodného Japonska.

Vytlačit z kruhu

Co se týká samotných pravidel, je sumó poměrně jednoduché. Zápasí se v kruhovém ringu a úkolem je vytlačit soupeře ze středu kruhu (dohjó), nebo ho přinutit, aby se tohoto prostoru dotkl jinou částí těla než chodidlem. K této snaze lze využít desítek různých chvatů. Vrcholný orgán sumó Nihon Sumo Kyokai má dokonce seznam celkem sedmdesáti oficiálních technik, čehož se osmačtyřicet považuje za klasické. Co je ovšem pro sumó, ostatně jako pro mnohé jiné bojové sporty, nejdůležitější, je důstojnost a zápolení v duchu fair play.

Samotnému zápolení předchází čtyřminutový tradiční rituál, kdy zápasníci demonstrují svou sílu nejrůznějšími posunkami, výpady či dupáním. Na úvod také rozhazují po ringu sůl, což vychází ze staré víry, že sůl je symbolem čistoty a zahání zlé duchy.

Zápasníci se pak postaví proti sobě a jdou do podřepu. Přitom se na sebe dívají. To se může několikrát opakovat. Teprve pak začíná vlastní přetlačování. Samotný zápas ovšem trvá většinou jen velmi krátce. Počítá se na pár minut. Určit, kdo první šlápl mimo kruh, či se ho dotkl, nebývá tak snadné. Proto na zápolení dohlíží hned několik sudích. Přímo v ringu se pohybuje rozhodčí zvaný gyōji, nastrojený v tradičním oble-

FOTO: VÖE ARCHIV

Sumó

ku ze 14. století, kolem pak sedí další soudci zvaní šimpan.

Úctyhodné proporce

Zápasníci, kteří nosí typické břišní pásy (mawashi), váží průměrně zhruba 150 kg. Ti nejtěžší mohou vážit ale i úctyhodných 239 kg. Vyloučení ale nejsou ani „střízlíci“, nejlehčí zápasníci váží jen něco lehce přes sto kilo. Neméně důležitá je výška, ta by se měla pohybovat někde mezi 180 až 190 cm.

Profesionální sumó v Japonsku je velmi přísně uspořádané. Na vrchol se může dostat každý zápasník. Záleží, jak si vede na jednotlivých turnajích. Podle svých výsledků se pak v hierarchii buď posune výš, anebo naopak spadne do nižší kategorie. Placení jsou jen ti, kteří se dostanou do dvou nejvyšších kategorií. Absolutním mistrem je takzvaný velký šampion neboli jokozuna. Jeho pozice je také neměnná. Ten se z vrcholu pyramidovité struktury už nemůže dostat níž.

Popularita sumó je dodnes v Japonsku ohromná. Šest profesionálních velkých turnajů, které se konají každý rok a jeden trvá patnáct dní, sledují v televizi milióny diváků. Záliba japonských turistů v českém

broušeném skle může být pochopitelná: vítěz turnajů totiž vyhrává právě pohár z českého skla! Celkem se počet profesionálních sumistů počítá na zhruba jen šest set.

Naprosté podrobení

V Japonsku má sumó poměrně výsadní postavení. Dokonce se zde vlastně ani nepovažuje za sport, ale za „státní hru“. Tohoto privilegia se mu dostává zejména proto, že je čistě japonským bojovým uměním. Většina ostatních byla totiž v průběhu staletí silně ovlivněna čínskými tradicemi. Také historie sumó je úctyhodná: vzniklo

totiž ještě před začátkem našeho letopočtu! Podle legend se první zápas odehrál roku 23 př. Kr., kdy bojovník Sukune porazil neporazitelného bojovníka Kehaju. Ten sice na následky zranění zemřel, ale cílem sumó již v historii bylo „jen“ naprosté podrobení si soupeře. Pravda, dříve to bývalo mnohem ostřejší souboje plné kopů.

Co sumó také odlišuje od dalších bojových umění, je fakt, že nepatřilo k masově rozšířeným zápolením. Provozovali ho zápasníci zastupující opačné strany sporu, později se také zápasilo namísto obětování bohům. Již v 8. století se ovšem sumó stalo oblíbeným sportem. Samotný císař však ve století následujícím rozhodl o návratu k bojové podobě. To se dělo až do 16. století, kdy sumó coby válečné umění bylo na vrcholu. Jak se ovšem začala uklidňovat politická situace a válčení v Japonsku, mírnilo se i sumó a opět se z něj stal hlavně sport. ●

ADÉLA POLÁKOVÁ

INFORMACE

● Český svaz sumó (Czech Sumó Union)
Prezident Jaroslav Poříz
Tel.: 737 877 787
e-mail: ShiroiKumaCZ@sumo.cz
<http://sumo.cz/>
(stránky pouze v angličtině)

● International Sumó Federation
Vrcholný mezinárodní orgán pro amatérské sumó.
<http://amateursumo.com/>
Další informace:
● www.sportovni.net/sumo/
● www.bojovauumeni.cz

TIP

V Jilemnici funguje unikátní Hotel Sumó, který nejenže se pyšní největší sochou zápasníka sumó na světě, ale především přímo v areálu hotelu se nachází unikátní dohjó – originální japonské zápasíště sumó. Tady lze při posezení v restauraci sledovat trénink zápasníků. Hotel Sumó, 514 01 Jilemnice, tel.: 481 544 939
<http://hotelsumo.cz/>

